

Reģionālā investīciju banka AS

Paveiktais finanšu noziegumu novēršanas
un apkarošanas jomā banku līmenī

BANKAS PROFILS

Īss bankas apraksts

AS “Reģionālā investīciju banka” ir universāla Latvijā dibināta Eiropas banka ar vairāk nekā 15 gadu ilgu pieredzi starptautiskajā finanšu nozarē. Banka piedāvā Klientiem pilnu finanšu produktu un pakalpojumu klāstu.

Kredītreitings, ja tas piešķirts bankai, vai tās emitētajiem un/vai regulētajā tirgū iekļautajiem finanšu instrumentiem

Reitings nav piešķirts.

Galvenie bankas darbības (biznesa) virzieni

Galvenā Bankas biznesa sfēra ir lielu un mazu korporatīvu klientu – Latvijas Republikas rezidentu un nerezidentu, kas nodrošina transporta pakalpojumus (galvenokārt izmantojot ūdensceļus), kravu pārvadāšanas pakalpojumi jūras ostās, lauksaimniecības produktu, koksnes eksports, degvielas imports, investīcijas infrastruktūrā un ražošanā, apkalpošana. Bez tam Banka orientējas uz maziem un vidējiem biznesa klientiem Latvijā. Bankas attīstības stratēģijā galvenā uzmanība ir atvēlēta aizdevumu izsniegšanai, investīciju pakalpojumu sniegšanai un klientu investīciju portfeļa pārvaldīšanai.

Akcionāru struktūra un darbības (biznesa) profils

Pēdējās izmaiņas akcionāru sastāvā notika 2017. gada 12. jūlijā. Pašreizējā akcionāru struktūra ir šāda:

- SKY Investment Holding Ltd – 37,404%;
- Jurijs Rodins – 19,998%;
- Akciju banka “Pivdennij” – 13,761%;
- Citi – 27,837%.

BIZNESA MODEĻA IZMAIŅAS, KAS VEIKTAS, LAI NODROŠINĀTU NILLTF ATBILSTĪBAS STANDARTU IEVĒROŠANU

(norāda ievērojamas, nozīmīgas un ar būtisku ietekmi)

Atkarība no transakciju (maksājumu) biznesa un tā izmaiņas (rādītāju salīdzinājums 2015., 2016. gadā, 2017. gada 1.pusgadā)

2016. gadā maksājumi ASV dolāros samazinājās par 37,63%, salīdzinot ar 2015. gada apgrozījumu, un par 32,77%, salīdzinot ar tā paša gada maksājumu skaitu. 2017. 1. pusgadā maksājumi ASV dolāros samazinājās par 40%.

Biznesa virzienu dažādošana/ biznesa virzieni, kurus plāno attīstīt pārveidotajā biznesa modelī (ja biznesa modeli plānots mainīt)

Maksājumu apgrozījumu samazināšanās un pēdējo tirgus tendenču dēļ Bankas biznesa modelis ir pārskatīts un pārorientēts uz kredītu un investīciju operācijām.

Apgrozījuma samazinājums (izmaiņas) apkalpojot čaulas uzņēmumus (rādītāju salīdzinājums 2015., 2016. gadā, 2017. gada 1. pusgadā)

Apgrozījums ar čaulas kompānijām¹ 2016. gadā samazinājās par 43,6%, salīdzinot ar 2015. gadu. 2017. 1. pusgadā apgrozījums ar čaulas kompānijām samazinājās par 31%.

Trūkumu novēršanas darbības pēc FKTK noteiktajām prasībām, ja tādas tikušas piemērotas (piemēram, noslēdzot administratīvos līgumus, FKTK vēstules, lēmumi)

AS "Reģionālā investīciju banka" (turpmāk tekstā – Banka) tika īstenota FKTK klātienes pārbaude no 2016. gada 9. maija līdz 1. decembrim, un tika izstrādāts uzlabošanas darbību plāns, lai nostiprinātu un pilnveidotu bankas iekšējās kontroles sistēmu un mehānismus.

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

Jaunas politikas un procedūru attīstība (pilnveide)

2016. un 2017. gadā Banka izdarīja būtiskas izmaiņas NILLN iekšējās politikās un procedūrās un izveidoja virkni jauno, lai efektīvāk pārvaldītu NILLTFN risku. Galvenie elementi bija:

- jaunā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riska stratēģija 2017. - 2019. gadā;
- jaunā AS „Reģionālā investīciju banka” Sankciju prasību atbilstības programma 2017.–2019. gadam;
- iekšējās politikas, kas ir saistītas ar klientu darījumu monitoringu, ziņošanu un elektroniskās deklarēšanas sistēmu, ir pārskatītas, grozītas un apstiprinātas, ņemot vērā ASV konsultantu rekomendācijas un FKTK prasības. Darbs ar likumdošanas bāzes pārskatīšanu turpināsies un tiks pabeigts līdz 2017. gada oktobra beigām.

ANO, ES, nacionālo finanšu sankciju atbilstības politika

Banka izpilda automātisku transakciju skrīningu tiešsaistē un

¹FKTK Klientu padziļinātās izpētes normatīvie noteikumi kredītiestādēm un licencētām maksājumu un elektroniskās naudas iestādēm* 1.8. punktu čaulas kompānijas definīcija ir sekojoša:

1.8. Čaulas kompānija – kompānija, kurai raksturīga viena vai vairākas šādas pazīmes:

1.8.1. nav pierādāma kompānijas saistība ar faktisku saimniecisko darbību un kompānijas darbība veido mazu vai neveido nekādu ekonomisko vērtību, un kredītiestādes rīcībā nav dokumentāras informācijas, kas pierāda pretējo;

1.8.2. kompānija nesagatavo un neiesniedz kompetentajām pārraudzības institūcijām gada finanšu pārskatus par savu darbību;

1.8.3. kompānijai nav fiziskas darbības vietas, bet tikai pasta kastīte vai saziņas adrese.

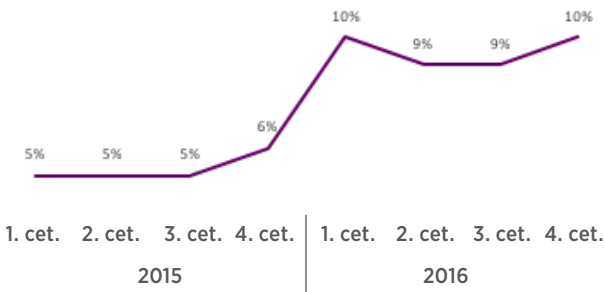
*Spēkā no 31.12.2015.

klientu datubāžu kontroli katru dienu, izmantojot NILLN skrīninga risinājumus galvenajā banku sistēmā un papildus tam pasaules datubāzē (*World-Check*), lai nodrošinātu Bankas neiesaistīšanās transakcijās ar sankciju subjektiem. Banka nodrošina gan Eiropas Savienības, gan Apvienoto Nāciju Organizācijas, kā arī OFAC noteikto sankciju ierobežojumu ievērošanu.

Vadības un/vai pārraudzības funkcijas stiprināšana (jauni darbinieki, ziņošanas vadlīnijas utt.)

Būtiski pieaudzis Bankas darbinieku skaits kopumā, bet īpaši NILLN jomā (vienlaicīgi samazinot klientu skaitu). Banka ir palielinājusi NILLN un darbības atbilstības darbinieku skaitu par 35% 2016. gadā, salīdzinot ar 2015. gadu, kas pašreiz ir 10,3% no visiem Bankas darbiniekiem.

2017. gada 1. pusgadā NILLN jomā darbinieku štats tika palielināts par 25%.

Nozīmēts speciāls finanšu sankciju ievērošanas speciālists (funkcija)

Bankā ir pieņemts lēmums par *sanctions officer* funkciju ieviešanu no 2017. gada 1. septembra, kura galvenais pienākums būs regulāri atjaunot Bankas filtrus saskaņā ar aktuālo informāciju par visām sankciju programmu izmaiņām/ papildinājumiem/ aktualizācijām, nodrošinot informatīvo materiālu izsūtīšanu, apmācību, konsultāciju sniegšanu un lēmumu pieņemšanu attiecībā uz klientu veiktajām operācijām par šo tēmu, kā arī kritēriju izstrāde turpmākai implementācijai Bankas iekšējās kontroles sistēmā.

IEKŠĒJĀ KONTROLE

Strukturālās izmaiņas iekšējās kontroles sistēmas organizācijā, ja tādas notikušas

Pēc NILLN funkciju pārstrukturēšanas Bankā 2016. gada beigās tika izveidota Klientu darbības uzraudzības pārvalde, un uzdevumi un lomas struktūrvienībās ir skaidri definētas un nodalītas. Klientu darbības uzraudzības pārvaldi pastiprināja, nozīmējot augsti kvalificētus speciālistus – NILLN riska analītiķi un ekspertus Finanšu monitoringa nozarē.

Izmaiņas / klientu izpētē / padziļinātā klientu izpētē / politiski nozīmīgu personu izpētē / starptautisko finanšu sankciju uzraudzībā

Banka sāka izmantot jauno NILLN riska vadības sistēmu Siron (tādi moduļi kā *AML, KYC, RAS*). Banka ieguva jauno *World-Check* datubāzes versiju, kas ļauj veikt automatizētu klientu datu bāžu

skrīningu, tā skaitā PNP sarakstus.

Izmaiņas jaunu klientu akceptācijas politikā un procedūrās, tajā skaitā sadarbojoties ar aģentiem (trešajām personām)

2016. gada oktobrī – Banka dibināja Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas riska vadības komiteju, ar pilnu funkciju spektru, lai mazinātu Bankas kopējo risku ekspozīciju.

2016. gada decembrī – ieviesa automatizētu lēmumu pieņemšanas plūsmu potenciālo klientu ienākšanas procesā. Tas nodrošināja to, ka klientu identifikāciju vienmēr veic Bankas darbinieki. Šis princips ir arī atrunāts Bankas ilgtermiņa NILL riska vadības stratēģijā.

DARBINIEKU APMĀCĪBAS

2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā veiktās apmācības NILLTFN jomā, iekšējās / ārējās apmācības, darbinieku testēšanas un sertifikācijas rezultāti

Banka ir izveidojusi darbinieku apmācību plānu NILLTFN jomā ar programmu segregāciju saskaņā ar darbinieku pienākumiem – standarta, avancētas un specifiskās NILLN apmācības Bankas esošajiem darbiniekiem, atsevišķa programma jaunajiem darbiniekiem. Programmas tiek regulāri atjaunotas. Banka nodrošina iekšējo NILLN testēšanu darbiniekiem pēc katras apmācības. Zināšanu novērtēšanas tests ir obligāts visiem Bankas darbiniekiem.

Bankas galvenie NILLN un monitoringa speciālisti ir ieguvuši ACAMS un ICA starptautiskos sertifikātus.

NEATKARĪGĀS NILLTFN IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS PĀRBAUDES

Neatkarīgo vērtētāju (konsultantu) pārbažu rezultāti

Neatkarīgas audita kompānijas “Exiger” rekomendācijas ir šādas:

- izdarīt dažus grozījumus (prasības) konkrētām procedūrām un Bankas iekšējām politikām;
- sekmēt un uzlabot darbinieku ekspertu zināšanas NILLTFN sfērā;
- palielināt darbinieku skaitu šajā nozarē;
- uzlabot IT sistēmas.

Neatkarīgo pārbažu rekomendāciju ieviešanas līmenis

Balstoties uz šīm rekomendācijām, Banka ir izstrādājusi pasākumu plānu, lai turpmāk stiprinātu savu iekšējās kontroles sistēmu. Darbības notiek saskaņā ar noteikto rekomendāciju plānu, un 2017. gada 30. jūnijā ir izpildīti 87,8%.

Turpmākie soļi darbības uzlabošanas plānu ieviešanā

Ieviešana ir jāpabeidz līdz 2018. gada 1. ceturksnim.

Iekšējā audita iespējas veikt neatkarīgas pārbaudes NILLTF novērtēšanas jomā

Banka plāno īstenot citu neatkarīgu NILLTFN pārbaudi 2018. gadā un plāno izpildīt esošās skoringa sistēmas neatkarīgu pārbaudi 2017. gada 3. ceturksnī.

AUTOMATIZĒTAS (IT) SISTĒMAS UN RĪKI

Īss apraksts par IT sistēmām, izmaiņām (atjauninājumiem) 2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā, ja tādas ir veiktas

Banka ir ieviesusi klientu riska līmeņa skoringa sistēmu *SIRON*, kas arī nodrošina bezsaistes klientu transakciju scenārijus un klientu lietu kārtšanas darba procesu.

Banku pamatoperāciju programmnodrošinājums: nosaukums/piegādātājs

The Wall (piegādātājs - *DSW Latvia LTD*) – galvenā banku sistēma, kas ietver reāla laika skrīninga moduli, kas veic skrīningu pret OFAC, ES, ANO sarakstiem. Bezsaistes scenāriji tiek pārcelti uz NILL riska vadības sistēmu *Siron*.

NILLTF novēršanas darījumu uzraudzības sistēma: nosaukums/piegādātājs

NILLN modulis *The Wall* (piegādātājs - *DSW Latvia LTD*)
Siron KYC/AML - (piegādātājs *FICO Tonbeller AG*) – NILLTFN transakciju bezsaistes monitoringa sistēma, klientu lietu kārtošana, klientu skorings (sākotnējā un regulāra risku novērtēšana), jauno klientu pieņemšana un skrīnings pret melnajiem sarakstiem un sankciju sarakstiem.

Finanšu sankciju monitoringa sistēma: nosaukums/ piegādātājs / tiešsaiste 24/7 vai T+1/2/3

NILLN modulis *The Wall* (piegādātājs - *DSW Latvia LTD*) –

automatizētais tiešsaistes skrīninga modulis pret datubāzēm, sankcijām un melnajiem sarakstiem (OFAC, ES, ANO), papildu sarakstiem.

Citi IT rīki un risinājumi

Banka ir iegādājusies datubāzi no *World-Check* (piegādātājs ir *Thomson Reuters*).

KLIENTU UN BIZNESA VIRZIENU RISKU MAZINĀŠANA

Biznesa virzieni, no kuriem banka ir atteikusies

Daļa no riska mazināšanas politikas ir šādu biznesa līniju izslēgšana – e-komercija un tādi IT pakalpojumi kā “virtuālā valūta”, “kopējo failu izmantošana”, “*traffic monetization*”, azartspēles tiešsaistē, kazino, interneta reklāmas baneri, “*pay per click*” / “*pay per action*” pakalpojumi, finanšu pakalpojumu sniedzēji bez attiecīgas ES licencēšanas, militāras preces, ieroču un munīcijas tirdzniecība bez attiecīgas LR licences, utt.

Paaugstināta riska klientu samazinājums (salīdzinājums 2015., 2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā)

Banka risku politikas mazināšanas rezultātā klientu skaits 2016. gadā, salīdzinot ar 2015. gadu, ir samazinājies par 19,72%, 17,78% klientu bija augsta riska (“ļoti augsts risks”, “augsts risks”, “PNP” klienti.

Savukārt 2017. gada 1. pusgadā klientu skaits samazinājās vēl par 6,36%.

Izmaiņas klientu bāzē pēc jurisdikcijas

Banka definē mērķa tirgus un vēlamās jurisdikcijas kā ES, Latvija, Ukraina, Krievijas Federācija (saskaņā ar jurisdikciju vai klientu un tā beneficiāru ģeogrāfisko atrašanās vietu).

PNP klientu skaita izmaiņas

2016. gadā, salīdzinot ar 2015. gada PNP klientu skaitu samazinājās par 9,4%.

2017. gada 1. pusgadā PNP klientu skaits pieauga par 27,27% (klienti ir akceptēti ar atsevišķiem Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riska vadības komitejas lēmumiem).

NILLTF riska līmeņa (*scoring*) samazinājums klientu vidū (salīdzinājums 2015., 2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā)

Salīdzinot ar 2015. gadu, 2016. gadā klienti samazinājās šādi:

- Ļoti augsts risks – 49,39%;
- Augsts risks – 17,47%;
- PNP - 9,94%;
- Zems risks - 22,8%.

2017. gada 1. pusgadā samazinājums ir sekojošs:

- Ļoti augsts risks – 21,43%;
- Augsts risks – 10,66%;
- PNP + 27,27% (pieaugums);
- Zems risks – 1,65%.

Tendences klientu aktīvu strukturēšanā (piemēram, virzība no īstermiņa aktīviem uz garāka termiņa aktīviem, virzība no transakcijām uz ilgāka termiņa aktīvu izvietojumu pārvaldībai utt.)

Banka orientējas uz korporatīviem klientiem, tādiem kā kuģniecības kompānijas, loģistikas, liellejvaldības uzņēmumi (graudi, naftas produkti), ražošanas uzņēmumi, vietējie klienti. Bankas attīstības stratēģijā uzsvars tiek likts uz aizdevumiem, ieguldījumu pakalpojumu sniegšanu un klientu ieguldījumu portfeļa pārvaldību.